

Voorstel participatieniveaus LTA Medemblik

Deze notitie is een aanvullende paragraaf op het 'Participatieplan' (DOC-20-300287) geamendeerd vastgesteld op 29 oktober 2020.

De gemeente Medemblik vindt het belangrijk om de gemeenschap te betrekken bij het vormgeven van de toekomst van de gemeente Medemblik. Inwoners en maatschappelijke partners worden daarom gevraagd mee te denken over het vormgeven van plannen voor de toekomst. Het Lange Termijn Accommodatiebeleid raakt de gemeenschap in de gemeente Medemblik en daarom kiezen we ervoor in dit traject gebruik te maken van participatie.

In dit voorstel geven we eerst een korte introductie op het gebruiken van toekomstscenario's als dialooginstrument en beschrijven we vervolgens aan de hand van het door u vastgestelde stappenplan hoe we participatie willen vormgeven voor het LTA.

Inleiding - toekomstscenario's als dialooginstrument

Voor het Lange Termijn Accommodatiebeleid zijn vier toekomstscenario's opgesteld die ingezet worden als gespreksinstrument tijdens de participatie. De toekomstscenario's schetsen de toekomstige situatie in 2040 en laten de gevolgen zien van keuzes in het heden.

De toekomstscenario's zijn *extreme* eindbeelden. Ze laten het 'eindresultaat' zien wanneer alle beslisregels worden toegepast die aan het toekomstscenario verbonden zijn. Daarmee laten de toekomstscenario's als het ware 'alle hoeken van de kamer zien'. Doordat de toekomstscenario's extreem zijn, is het goed mogelijk de voor- en nadelen van ieder toekomstscenario te onderzoeken en daar een gesprek over te voeren. Uit zo'n gesprek kan blijken welk accommodatiebeleid de voorkeur heeft en op draagvlak kan rekenen. Dan zijn verschillende mogelijkheden:

- Er kan voor een bepaald toekomstscenario worden gekozen als basis van het lange termijn accommodatiebeleid.
- Er kan voor de ontwikkelingsrichting van een bepaald toekomstscenario worden gekozen, maar het lange termijn accommodatiebeleid is minder extreem dan het scenario.
- Er kan voor de ontwikkelingsrichting van een bepaald toekomstscenario worden gekozen, aangevuld met elementen uit andere toekomstscenario's of nieuwe elementen die in het gesprek naar voren komen.
- Elementen van de toekomstscenario's (en of nieuwe elementen die uit het gesprek naar voren komen) kunnen worden gecombineerd tot één compositiescenario dat de basis vormt van het lange termijn accommodatiebeleid.

Toekomstscenario's zijn een geschikt instrument voor participatie. Inwoners kunnen een voorkeur uitspreken over de scenario's. Betrokken organisaties kunnen de toekomstscenario's onderzoeken en op grond daarvan adviezen over het accommodatiebeleid geven. Toekomstscenario's helpen betrokkenen zich in de toekomst van de gemeente te verplaatsen. Zij krijgen daardoor gevoel voor de opgaven die voorliggen en de keuzes die gemaakt moeten worden om die opgaven te realiseren.

Scenario's en stresstest

De Gemeenteraad van Medemblik heeft de afwegingsrichtingen en vier daaruit voortvloeiende toekomstbeelden voor het Lange Termijn Accommodatiebeleid vastgesteld. Deze extreme scenario's zijn vervolgens aan een zogenaamde stresstest onderworpen.

In de stresstest is onderzocht in hoeverre ieder scenario aansluit bij een aantal maatschappelijke trends en ontwikkelingen en in hoeverre ieder scenario financieel houdbaar is. Ook zijn de belangrijkste maatschappelijke en financiële kansen en risico's die met de scenario's verbonden zijn in de stresstest opgenomen.

Met de stresstest worden de extreme toekomstscenario's als het ware 'met de voeten op de grond' gezet. De stresstest is niet bedoeld om een bepaald scenario of bepaalde scenario's te verwerpen. De stresstest kan er wel toe leiden dat bepaalde scenario's minder extreem worden opgevat. Denkbaar is om een scenario in de kern te behouden, terwijl de scherpe kantjes ervan zijn afslepen.

Randvoorwaarden en doel van de participatie

Een belangrijke randvoorwaarde voor participatie is dat er voldoende ruimte is om uiteenlopende opties en alternatieven te bespreken. Voor het lange termijn accommodatiebeleid heeft de gemeenteraad van Medemblik de afwegingsrichtingen en vier daaruit voortvloeiende toekomstbeelden vastgesteld. De richting van het lange termijn accommodatiebeleid staat dus nog niet vast. Er is voldoende ruimte om de voorkeuren en inbreng van betrokken inwoners en stakeholders mee te laten wegen bij de uiteindelijke besluitvorming.

Het doel van de participatie is tweërlei. De gemeente Medemblik hoopt in de eerste plaats de kwaliteit van het accommodatiebeleid te vergroten door de inbreng van inwoners en stakeholders. In de tweede plaats hoopt de gemeente Medemblik door de betrokkenheid van inwoners en maatschappelijke stakeholders het draagvlak voor en de betrokkenheid bij het accommodatiebeleid te vergroten. Het lange termijn accommodatiebeleid betreft de accommodaties voor onderwijs, sport en ontmoeting in de gemeente Medemblik. Daarmee raakt het aan de belangen van alle inwoners van Medemblik en aan de specifieke belangen van bepaalde groepen gebruikers van de accommodaties (maatschappelijke stakeholders).

Participatieniveau: raadplegen en adviseren

De mate waarin de uitkomsten van het participatieproces meewegen bij de besluitvorming bepaalt de mate van het participatieniveau. De vijf treden op de participatieladder zijn;

- Meebeslissen
- Samenwerken
- Adviseren
- Raadplegen
- Informeren

Voor het lange termijn accommodatiebeleid kiezen wij ervoor de participatieniveaus 'raadplegen' en 'adviseren' te hanteren. Voor de inwoners van Medemblik kiezen wij het niveau 'raadplegen'. Voor de maatschappelijke stakeholders kiezen wij het niveau 'adviseren' aangezien hun betrokkenheid en deskundigheid bij het accommodatiebeleid groter is.

Raadplegen

Wat is het

Bij 'raadplegen' worden de inwoners van Medemblik in de gelegenheid gesteld om meningen, ervaringen en ideeën naar voren te brengen en voorkeuren aan te geven. De inwoner is 'meedenker'. De gemeente bepaalt de agenda in de vorm van de vier afwegingsrichtingen en toekomstbeelden. De

inwoners worden gevraagd een enquête over de scenario's in te vullen. Het college en de gemeenteraad verbinden zich niet op voorhand aan de uitkomsten van de participatie. Wel geven college en gemeenteraad aan dat zij de uitkomsten van de participatie laten meewegen in de uiteindelijke besluitvorming.

Hoe wij het invullen: enquête

De inwoners van Medemblik van 15 jaar en ouder worden geraadpleegd middels een (digitale) enquête over de scenario's. Ook is er ruimte voor korte opmerkingen en commentaar. De enquête is overwegend digitaal, maar digitaal minder vaardige inwoners kunnen ook schriftelijk reageren.

Op grond van de uitkomsten van de raadpleging van de bevolking stelt de gemeente een voorkeursrichting voor het lange termijn accommodatiebeleid op. Die voorkeursrichting kan bestaan uit één van de afwegingsrichtingen en toekomstbeelden, of uit een combinatie van enkele daarvan.

Adviseren

Wat is het

Bij 'adviseren' worden maatschappelijke stakeholders binnen vooraf gestelde kaders en uitgangspunten in de gelegenheid gesteld een antwoord te geven op een vraag. De gemeente bepaalt de agenda, maar betrokkenen kunnen ideeën, problemen en oplossingen aandragen. Deze ideeën spelen een volwaardige rol bij het ontwikkelen van beleid. Het college en/of de gemeenteraad zijn bereid zich aan de resultaten te verbinden. Zij kunnen bij de uiteindelijke besluitvorming hiervan afwijken. De stakeholders zijn 'adviseur'. De betrokken partijen kunnen ook zelf met een voorstel komen. Dit hoeft niet aan te sluiten op een plan van de gemeente.

Hoe wij het invullen: workshops

Deze voorkeursrichting vanuit de enquête met inwoners wordt voorgelegd aan de maatschappelijke stakeholders van het accommodatiebeleid ter advisering. Daarbij denken we aan de dorpsraden in combinatie met de Adviesraad sociaal domein, de schoolbesturen, de besturen van sportverenigingen en verenigingen en stichtingen die 'ontmoeting' faciliteren. Deze maatschappelijke stakeholders zien wij als strategische partners binnen het proces om te komen tot het lange termijn accommodatiebeleid. Om die reden nemen we ze mee op het participatieniveau 'adviseren'. Deze maatschappelijke stakeholders worden uitgenodigd voor vier (digitale) workshops waarin zij ideeën, problemen en oplossingen kunnen aandragen ter verbetering van de voorkeursrichting. Ook kunnen betrokken partijen zelf met een voorstel komen. Van deze workshops wordt een verslag gemaakt waarin de belangrijkste bevindingen staan vermeld. We werken de voorkeursrichting met behulp van deze adviezen nader uit tot een voorkeursscenario voor het accommodatiebeleid met kaders en uitgangspunten.

Het college en/of de raad geven aan dat zij de resultaten van de workshops zullen meenemen en meewegen bij de formulering van het uiteindelijke lange termijn accommodatiebeleid, maar voelen zich niet gebonden aan die resultaten. Dat betekent dat zij bij de uiteindelijke besluitvorming daarvan kunnen afwijken.